

**Raport privind realizarea activităților de educație civică și electorală
de către Centrului de Instruire Continuă în Domeniul Electoral
în anul 2021**

Chișinău, 2021

Cuprins

SUMAR.....	3
ACTIVITĂȚI	4
Instruirea profesorilor/-oarelor de educație pentru societate	4
Instruirea membrilor consiliilor de Elevi	5
Instruirea „Bibliotecile - puncte de educare a alegătorilor”	6
Granturi pentru bibliotecile publice	7
Jocul intelectual cu tematică electorală – Ce? Unde? Când?.....	8
Etapa finală a jocul intelectual cu tematică electorală – Ce? Unde? Când?	9
Alegeri 4D – Conectează-te!.....	10
Conferința electorală CICDE Open Talks	10
Concurs de vlogging electoral.....	11
Campania de informare „Drumul lui Arci spre alegeri”	12
Elaborarea materialelor.....	13
Alte activități realizate de către CICDE înafara planului	14
Campania de educație civică „Învață cu noi, alege singur!	14
Programul de practică electorală	16
Campanii desfășurate în parteneriat cu alte instituții.....	16
Engleza – catalizator al democrației în școli	17
REALIZĂRI	18
VIZIBILITATE.....	18
CONCLUZII	18

SUMAR

Activitățile desfășurate de Centrul de Instruire Continuă în Domeniul Electoral pentru anul 2021, realizate în baza *planului activităților de educație civică și electorală al Centrului de Instruire Continuă în Domeniul Electoral*, aprobat de directoarea CICDE la data de 15 februarie 2021, au fost grupate în felul următor:

- Organizarea instruirilor pentru profesorii de educație civică și educație pentru societate „Rolul educației electorale în societatea democratică”;
- Organizarea instruirilor pentru alegerile în Consiliile de elevi;
- Instruirea bibliotecarilor cu tematica „Bibliotecile – puncte de educare a alegătorilor”;
- Granturi pentru bibliotecari;
- Jocul intelectual cu tematică electorală Ce? Unde? Când?;
- Jocul final cu tematică electorală Ce? Unde? Când?;
- Alegeri „4D – Conectează-te”;
- Conferința CICDE Open Talks;
- Campanie de informare pentru părinți și copii „Drumul lui Arci spre alegeri”;
- Elaborarea benzilor electorale pentru copii ediția a IV-a și a V-a;
- Ediția a III și a IV a concursului de vlogging electoral;
- Eveniment de premiere a câștigătorilor concursului de vlogging electoral ediția II.

ACTIVITĂȚI

Instruirea profesorilor/-oarelor de educație pentru societate

În perioada 15 septembrie – 29 octombrie 2021, Centrul de Instruire Continuă în Domeniul Electoral (CICDE) a desfășurat instruirea pentru profesorii și profesoarele de educație pentru societate din cadrul instituțiilor de învățământ gimnazial din 16 raioane din țară.

Instruirea cu genericul „Alegeri de la A la Z,, s-a desfășurat în format mixt, după cum urmează:

- Parcurgerea de sine stătător a cursului în perioada 27 septembrie – 15 octombrie 2021 pe platforma de e-learning a Centrului¹.
- Instruirea online, desfășurată pe platforma Zoom, în perioada 27 – 29 octombrie 2021.

Scopul instruirii a fost de a livra profesoarelor și profesorilor un set de activități de educație electorală care pot fi utilizate în cadrul orelor de educație pentru societate, pentru elevii claselor gimnaziale.

166 de profesori/-oare au parcurs cursul de e-learning, iar la instruirile desfășurate online au participat 348 de persoane din 16 raioane. Prezența la seminare se poate vedea în tabelul de mai jos.

Nr.	Raion	Participanți instruire pe Zoom	Participanți curs E-learning
1.	Anenii Noi	30	18
2.	Briceni	22	4
3.	Basarabeasca	16	4
4.	Cantemir	27	18
5.	Căușeni	28	5
6.	Călărași	16	2
7.	Cimișlia	21	11
8.	Criuleni	24	15
9.	Dondușeni	24	16
10.	Fălești	23	20
11.	Glodeni	22	9
12.	Hâncești	14	6
13.	Strășeni	25	14
14.	Șoldănești	18	4
15.	Ștefan Vodă	29	19
16.	Telenești	9	1
	TOTAL	348	166

¹ <https://elearning.cicde.md/courses/details/41>

În ceea ce privește reprezentarea gender, au participat 51 bărbați și 297 de femei, procentual –14,65% dintre participanți au fost bărbați, și respectiv 85,35% - femei. Vezi *Diagrama nr.1*

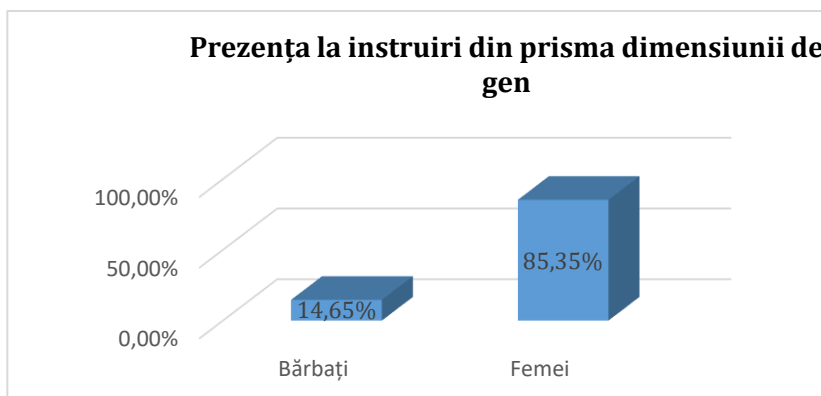

Diagrama 1 Prezența la seminarele de instruire prin prisma dimensiunii de gen

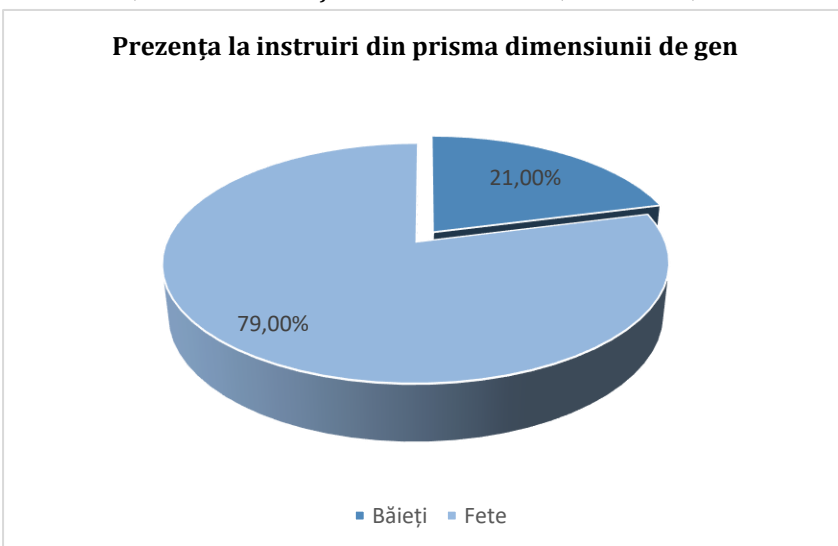
Profesorii/-oarele au primit materiale didactice atât pe suport de hârtie cât și pe un stick electronic, ca ulterior să poată multiplica la necesitate toate materialele pentru desfășurarea activităților la orele de studii.

Instruirea membrilor consiliilor de Elevi

Consiliul Elevilor este o structură reprezentativă a elevilor la nivel instituțional implicată în identificarea și soluționarea problemelor care îi privesc, în parteneriat cu echipa managerială, cadrele didactice și părinții, în beneficiul elevilor și al comunității.

Centrul de Instruire Continuă în Domeniul Electoral a elaborat un program de instruire la distanță pe platforma de e-learning, astfel ca fiecare elev/elevă să poată parcurge cursul de sine stătător, indiferent de situația pandemică.

Totodată, au fost desfășurate 5 seminare, la cerere, în format offline, în perioada 28 septembrie

– 06 octombrie 2021, la care au participat elevi și eleve din 5 instituții preuniversitare, iar pe data de 07 decembrie a fost organizată o instruire pentru elevii și elevele din 30 de școli din Anenii Noi.

În total, la instruirii au participat 148 de elevi și eleve din clasele a V – a XII, dintre care 117 au fost fete, iar 31 băieți. Vezi *Diagrama nr. 2*

Diagrama 2: Prezența la seminarele de instruire prin prisma dimensiunii de gen

Instruirea a fost facilitată de formatoarea Olga Comerzan, certificată în cadrul seminarelor de formare a formatorilor organizate de CICDE. Atât obiectivele, cât și agenda instruirii sunt stabilite în programul de instruire, elaborat de CICDE.

Agenda cuprinde 8 sesiuni de lucru:

- etapele constituirii Comisiei Electorale Școlare;
- principalele atribuții ale Comisiei Electorale Școlare;

- noțiunea de campanie de informare;
- procedura de înregistrare în calitate de concurent electoral;
- observatorilor și drepturile acestora;
- simularea zilei alegerilor;
- pașii de numărare a voturilor;
- distribuire a mandatelor în Consiliul Elevilor.

Agenda de lucru combină sesiunile practice cu cele teoretice. S-a optat pentru o abordare interactivă și aplicativă adaptată nevoilor de instruire ale adolescenților/-telor.

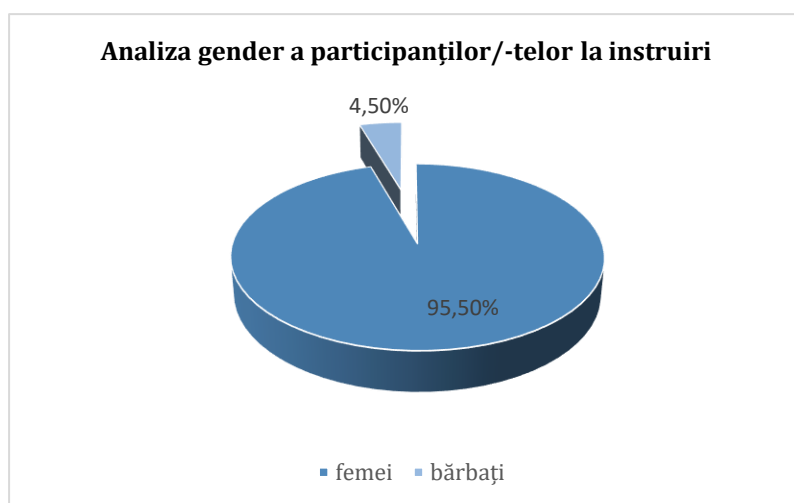
Instruirea „Bibliotecile - puncte de educare a alegătorilor”

În perioada 20 – 23 aprilie 2021, Centrul de Instruire Continuă în Domeniul electoral a organizat și desfășurat instruirii pentru bibliotecarii/-ele din toate regiunile țării.

Bibliotecarii și bibliotecarele au avut posibilitatea să beneficieze de training, în urma unui anunț public, completând un formular.

Seminarele au fost desfășurate online și au îmbinat atât metodele tradiționale de instruire, precum mini prelegerea, demonstrația și explicația, dar și strategii activ-participative, precum exercițiul practic.

Scopul principal al instruirii a fost de a forma abilitatea de scriere a proiectelor, ca ulterior bibliotecile să poată aplica la programul de granturi „Bibliotecile – puncte de educare a alegătorilor” oferit de CICDE în cadrul proiectului “Consolidarea democrației în Moldova prin alegeri incluzive și transparente”, implementat de PNUD Moldova.

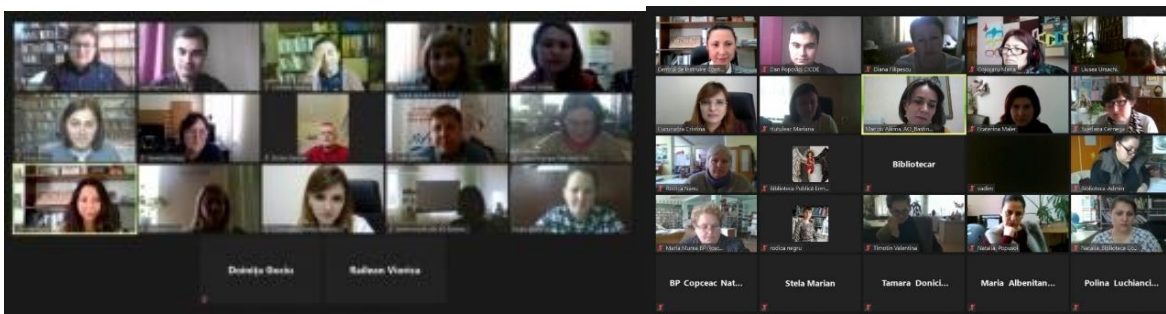

În total, la cele două instruirii au participat 45 de bibliotecari/-e. Din punct de vedere al genului, balanța se înclină mult spre femei: 43 de femei (95,5 %) și 2 bărbați (4,5 %). Vezi *Diagrama 3*

Diagrama 3: Analiza din perspectivă gender a participanților/-telor la atelierile de instruire

În cadrul atelierelor de lucru, participanții/-tele au discutat și dezbătut noțiunile și activitățile specifice ciclului electoral, prevederile legale privind organizarea alegerilor în Republica Moldova, sistemul organelor electorale, subiecții interesați în organizarea și desfășurarea scrutinelor electorale și, cel mai important, cum să dezvolte spiritul civic și participativ al tinerilor și viitorilor alegători, utilizatori ai bibliotecilor.

Bibliotecarii/-ele au apreciat necesitatea și importanța cunoștințelor pe care le-au acumulat în domeniul electoral.

Granturi pentru bibliotecile publice

Centrul de Instruire Continuă în Domeniul Electoral prin programul de granturi „Bibliotecile – puncte de educare a alegătorilor” implementat în cadrul proiectului “Consolidarea democrației în Moldova prin alegeri incluzive și transparente”, a acordat granturi la 4 biblioteci:

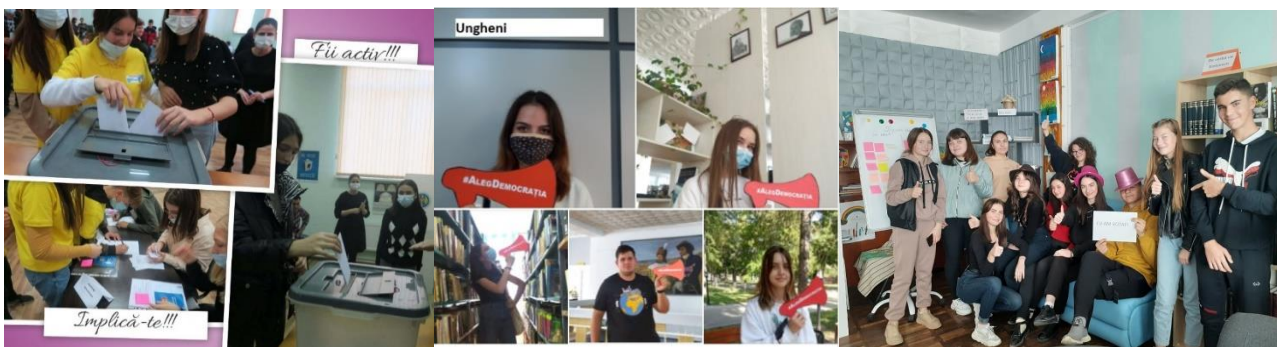
- Biblioteca Publică Teritorială din Cadrul Centrului de Cultură și Agrement Pârlița, raionul Fălești;
- Biblioteca Publică Raională „Ion Ungureanu”, raionul Căușeni;
- Biblioteca Publică Raională „Dimitrie Cantemir”, raionul Ungheni;
- Biblioteca Publică Valea Mare, raionul Ungheni.

Programul a avut ca scop de a capacita bibliotecile publice pentru a deveni puncte de educare a alegătorilor și de diseminare a informației utile privind democrația participativă și procesele electorale din Republica Moldova.

Cele 4 biblioteci au desfășurat activități în perioada august – septembrie 2021 pentru mai multe grupuri de beneficiari cum ar fi: copii de la grădinițele din localitate, elevi și eleve, tinere și tineri, utilizatori și utilizatoare ale bibliotecilor, dar și pentru alte bibliotecare și bibliotecari din cadrul rețelelor de biblioteci raionale.

Printre activitățile organizate s-au regăsit concursuri de desene pe tema importanța votului, instruirea bibliotecarilor și bibliotecarelor din alte localități, simulări de alegeri, video - uri motivaționale, instruirea educatoarelor din grădinițe etc.

În total, 781 de persoane au beneficiat direct de activitățile desfășurate de câștigătorii granturilor, iar cca. 2000 indirect prin articolele citite, fluturașii informativi distribuiți, postările de pe rețelele de socializare etc.

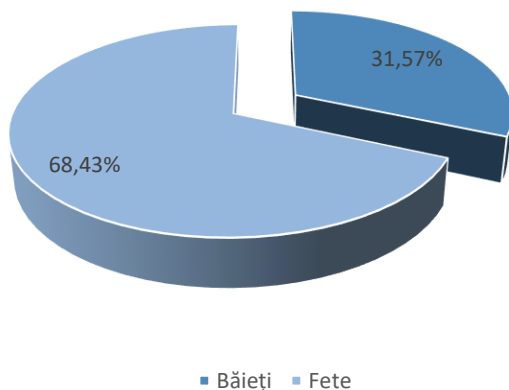
Toate bibliotecile au achiziționat mobilă pentru amenajarea ungherașelor alegătorilor, iar CICDE a contribuit cu materiale de educație electorală pentru ca utilizatorii bibliotecilor să afle informație relevantă despre procesul electoral, alegeri, drepturi electorale.

Jocul intelectual cu tematică electorală – Ce? Unde? Când?

„Ce? Unde? Când?” este un joc de echipă în cadrul căruia sunt puse întrebări la care echipa trebuie să găsească rapid un răspuns. Fiecare întrebare este discutată timp de un minut, la finalul căruia echipa oferă pe o foiță răspunsul considerat corect. Jocul se bazează pe 36 de întrebări de cunoștințe și logică (cultură generală - circa 35%, logică - circa 65 %). Pentru fiecare răspuns corect echipa primește un punct. „Ce? Unde? Când?” mizează pe gândirea analitică, pe asociații, pe jocuri de cuvinte, pe indicii ascunse în textul întrebării și uneori, pe formulări eliptice.

Activitatea presupune competiția între echipe formate din cel mult 6 jucători/-oare, care reprezintă instituții preuniversitare din regiune. Întrebările sunt alcătuite de președintele Clubului Moldovenesc de Jocuri Intelectuale, Octavian Sirețeanu și sunt predominant din domeniul electoral, atât din practica Republicii Moldova, cât și a altor state. Prima rundă de jocuri s-a desfășurat în lunile martie - iunie, iar cea de a doua în lunile septembrie – octombrie. Activitatea s-a desfășurat în colaborare cu Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, Clubul

Analiza gender a participanților/-telor la joc

Moldovenesc de Jocuri Intelectuale. S-au desfășurat 6 jocuri la care au participat 38 de echipe din diferite raioane ale Republicii. Echipele au fost selectate în urma unui anunț public.

Jocul s-a desfășurat pe online, cu participarea a 228 de elevi și eleve dintre care 72 au fost băieți (31,57%) și 156 fete (68,43%) vezi *Diagrama 4*

Diagrama 4: Analiza din perspectivă gender a participanților/-telor la joc

Toate echipele au fost premiate cu diplome, materiale promoționale (genți, pixuri, carnete) și cărți procurate în acest scop.

Etapa finală a jocul intelectual cu tematică electorală – Ce? Unde? Când?

De la un an la altul, jocul intelectual ia amploare, profesorii și elevii din toată țara au aflat despre competiție, iar de la un concurs local în 2017 a crescut la unul tradițional național în 2021. În cei 5 ani de jocuri peste 1100 de elevi din circa 140 de școli din toată Republica și-au pus abilitățile în joc.

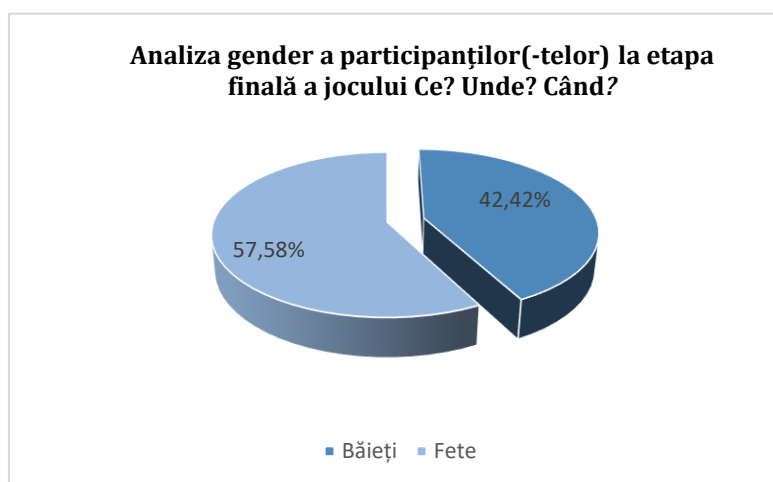
În data de 30 octombrie s-a desfășurat etapa finală a jocului intelectual cu tematica electorală Ce? Unde? Când? (CUC).

În cadrul etapei finale din 2021 au participat 6 echipe finaliste ale jocului preliminar. Două dintre echipele care au acumulat cele mai multe puncte s-au duelat contra cronometru în super finală.

Activitatea a presupus competiția între 5 echipe câștigătoare a jocurilor teritoriale martie - octombrie 2021 formate din 6 jucători fiecare reprezentând instituții preuniversitare din diferite regiuni ale Moldovei și o echipă formată din voluntarii și voluntarele CICDE, care au jucat în afara concursului. Una dintre echipe a participat online, fiind conectați pe platforma Zoom, din cauza că se aflau în carantină. Două dintre echipele care au acumulat cele mai multe puncte s-au duelat în super finală.

Competiția și caracterul interactiv al activității a captivat atenția tinerilor, implicându-i la maxim în proces. Întrebările au fost predominant din domeniul electoral, atât din practica RM, cât și a altor state.

Pentru a organiza aceste activități conform rigorilor pe care le presupune acest joc, a fost asigurată participarea reprezentanților Clubului Moldovenesc de Jocuri Intelectuale CUC Moldova pentru asistență la capitolul formularea întrebărilor, desfășurarea activităților și moderarea acestora.

Jocul s-a desfășurat la centrul de Instruire Centrul De Instruire S.A. Moldtelecom, din Ivancea Orhei, cu participarea a 33 de elevi/-e și 5 profesori/-oare, care au avut rolul de însoțitori. Dintre beneficiari 14 au fost băieți (42,42%) și 19 fete(57,58%) vezi *Diagrama 5*

Diagrama 5: Analiza gender a participanților(-telor) la etapa finală a jocului Ce? Unde? Când?

Pentru participante și participanți au fost procurate materiale promoționale: tricouri, rucsacuri, sticle, pixuri, carnete, iar echipa câștigătoare a primit trofeul *Ce? Unde? Când?*

Alegeri 4D – Conectează-te!

Pe parcursul anului 2021 CICDE și-a propus să desfășoare platforma de discuții electorale pentru elevii claselor liceale cu genericul „Alegeri 4D Conectează-te”. Din cauza pandemiei nu s-a reușit desfășurarea lor conform planului de activități de educație civică, dar totuși au fost organizată câteva activități, la solicitare.

În perioada 4 - 11 februarie curent în Liceul Teoretic Mihai Eminescu din mun. Ungheni și Colegiul Național de Coreografie din Chișinău au fost organizate activități de educație electorală cu genericul „Alegeri 4D Conectează-te”. Beneficiarii/-ele, 77 de elevi și eleve dintre care 25 de băieți și 52 de fete au aflat despre implicarea activă în procesul electoral din 4 dimensiuni, ca alegător/-e, funcționar/-ă electoral, observator/-e și candidat/-ă.

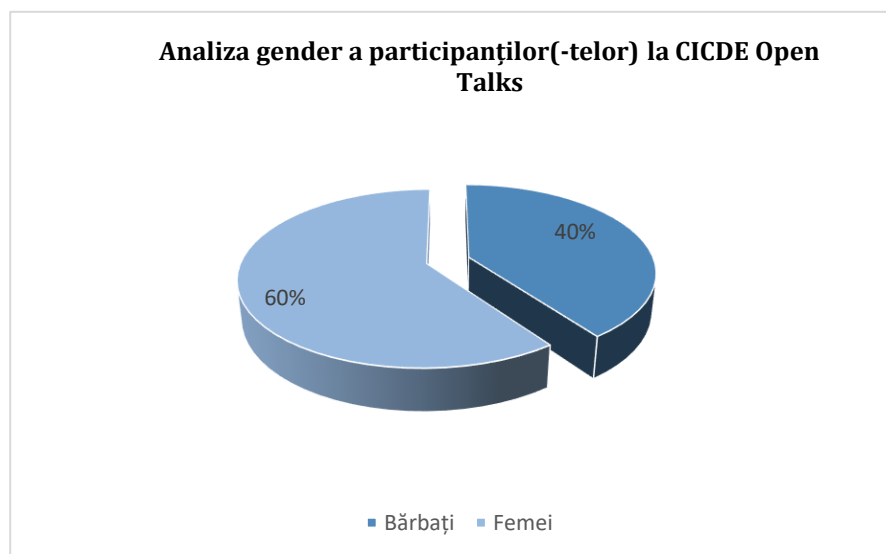
Conferința electorală CICDE Open Talks

Tehnologiile și inovațiile schimbă viața noastră în multe moduri. Tinerii/-ele de azi, care sunt și votanții de mâine trebuie să învețe democrația. Deja tradițional, la finalul fiecărui an, Centrul de Instruire Continuă în Domeniul Electoral organizează evenimentul de totalizare CICDE Open Talks.

În acest sens, elevele și elevii din cadrul a șase laboratoare democratice parte a proiectului „Engleza – catalizator al democrației în școli” au participat la evenimentul *CICDE Open Talks: Confruntarea Laboratoarelor*.

În cadrul evenimentului participanții și participantele au fost niște arhitecți/-te ai școlii ideale. Aceștia/acestea au elaborat armorialul unei școli bazate pe principii și valori democratice.

La eveniment au participat 24 de elevi și eleve din 6 instituții de învățământ și 6 profesoare și profesori. Dintre cei prezenți, 12 au fost bărbați (40%) și 18 femei (60%). Vezi *Diagrama 6*

Diagrama 6: Analiza gender a participanților(-telor) la CICDE Open Talks

Concurs de vlogging electoral

Concursul de vlogging electoral este o activitate pentru copii cu vârstele cuprinsă între 7 - 10 ani și 11 - 14 ani.

Condițiile concursului au fost următoarele: copiii trebuiau să înregistreze un video în care discută cu unul dintre părinți, colegi/colege, frați/surori, informația pe care a citit-o în benzile electorale desenate din seria Arci. Materialele video trebuiau să fie de o calitate bună și să se încadreze între 90 și 180 de secunde (1,5-3 minute).

În 2021 au fost organizate 2 concursuri unul în perioada februarie – aprilie 2021, iar celălalt în perioada noiembrie - decembrie 2021.

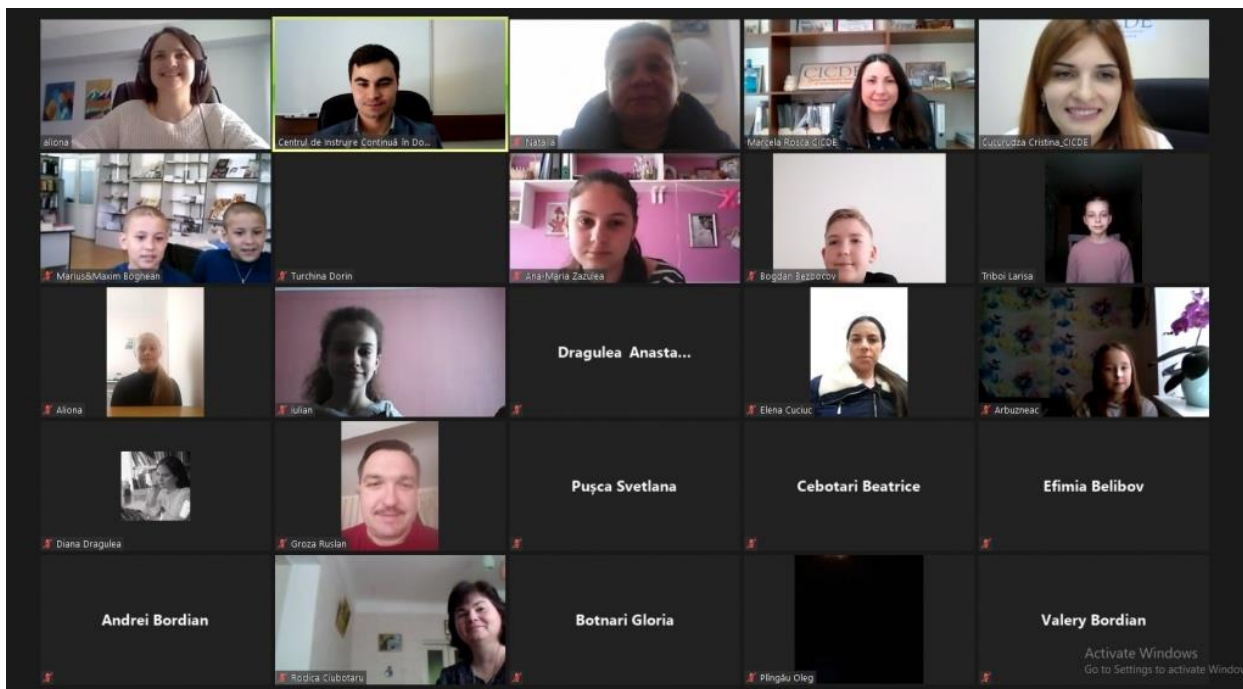
La concursuri au participat 113 de copii împreună cu frații și surorile lor sau colegii de clasă.

Cele mai bune și originale filmulețe² au fost premiate cu Power Bank-uri, Jocuri de masă și, bineînțeles jucării de pluș Arci și benzile desenate care l-au consacrat.

Pentru concursul din februarie – aprilie 2021 a fost organizat un eveniment de desemnare a câștigătorilor, care din cauza pandemiei s-a desfășurat online pe platforma de Zoom. La eveniment au participat copii, părinți și cadre didactice într-un număr destul de mare, cca. 55 de persoane.

În cadrul activității, care a fost moderată de directoarea adjunctă a Centrului, Cristina Cucurudza, copiii au avut parte de jocuri distractive, printre care „Brain Box-Lumea”. Toți copiii au fost anunțați că indiferent de locul ocupat vor primi diplome și cadouri, iar câștigătorii au fost împărțiți pe 2 categorii, astfel 6 copii au primit diplome de gradul I, II și III.

² <https://www.youtube.com/watch?v=Iua8XUEyjmw>

Campania de informare „Drumul lui Arci spre alegeri”

În 2020 Centrul de Instruire Continuă în Domeniul Electoral (CICDE), în cadrul proiectului „Consolidarea democrației în Moldova prin alegeri incluzive și transparente” cu suportul partenerilor de dezvoltare UNDP Moldova, și suportul financiar al USAID Moldova, a lansat campania de informare și educare electorală „Drumul lui Arci spre alegeri”.

Această campanie a fost una de succes, iar în 2021 am realizată încă 2 campanii, care au avut ca scop donarea unui lot de reviste cu benzi colorate, ediția a IV-a și a V-a din seria „Aventurile lui Arci” pentru fiecare elev/-ă.

Răsfoind și colorând benzile desenate, copiii au aflat din ediția a IV a benzilor, că toți avem drepturi egale în procesul electoral, indiferent dacă avem o dizabilitate de vedere sau locomotorii, iar din ediția a V au aflat într-un mod creativ despre Consiliile de elevi și au făcut cunoștință cu prietena lui Arci, broșuța țestoasă pe nume BESVA.

Publicațiile au fost traduse în limbile română, rusă, ucraineană, găgăuză și romani.

Pentru ca și alte generații de eleve și elevi să poată lua cunoștință cu materialele cu tematică electorală și bazele democrației participative au fost donate bibliotecii școlare câteva exemplare ale Constituția Republicii Moldova, inclusiv în format pentru copii, dar și un set de materiale elaborate de CICDE cum ar fi:

- Broșura „ABC - electoral”;
- Broșura „Democrația se învață”;
- Constituția Republicii Moldova pe înțelesul copiilor;
- Mascota CICDE Arci.

De asemenea, am oferit un joc de societate cu tematică electorală fiecărei clase din completul de clase primare, pentru ca diriginții și dirigintele să poată diversifica portofoliu de activități practicate cu elevii/-ele și de mici să deprindă obișnuințe electorale.

În cele 260 de școli din a 230 de localități din Republica Moldova în total au fost donate:

- 9.000 de exemplare a revistei cu benzi desenate ediția a 3-a în limba română;
- 1000 de exemplare a revistei cu benzi desenate ediția a 3-a în limba rusă;
- 16.200 de exemplare a revistei cu benzi desenate ediția a 4-a în limba română;
- 1.600 de exemplare a revistei cu benzi desenate ediția a 4-a în limba rusă;
- 14.100 de exemplare a revistei cu benzi desenate ediția a 5-a în limba română;
- 1.900 de exemplare a revistei cu benzi desenate ediția a 5-a în limba rusă;
- 500 de Broșuri „ABC electoral”;
- 1450 de jocuri Drumul lui Arci spre alegeri;
- 400 Constituții ale Republicii Moldova pe înțelesul copiilor;
- 260 Mascote CICDE - Ariciul Arci;
- 5000 de Broșuri „Democrația se Învăță”;
- 750 jocuri Drumul lui Arci spre alegeri;
- 600 Constituții ale Republicii Moldova.

Elaborarea materialelor

Pe parcursul anului 2021, Centrul de Instruire Continuă în Domeniul Electoral a elaborat două ediții din seria benzilor desenate, una „Arci alegeri fără bariere” și cealaltă „Arci și BESVA pe insula ALAOCȘ”.

Benzile electorale explică într-un limbaj accesibil, prin intermediul istorioarelor desenate, cum sunt organizate alegerile peste hotare, dar și pe timp de pandemie.

Benzile au fost traduse în limbile: rusă, ucraineană, găgăuză și romani, iar ediția a IV - „Arci alegeri fără bariere” a fost tradusă în alfabetul Braille și sonorizată.

De asemenea, a fost revizuit și schimbat designul la broșura „ABC electoral” astfel că a devenit foarte atractivă, iar fiecare tânăr/tânăra care primește broșura să poată afla mai multe despre termenii electorali.

Un alt produs elaborat de către CICDE este seria de jocuri de societatea „Arci te provoacă la joacă”. Au fost elaborate 3 jocuri: „Drumul spre alegeri”, „Definește Alegerile cu Arci” și „Mimează cu Arci”. Jocurile sunt destinate pentru categoriile de vârstă 7 – 99 de ani și sunt o metodă interactivă de a afla despre domeniul electoral.

Toate materialele au fost distribuite în cadrul activităților, instruirilor și concursurilor organizate și desfășurate de către CICDE.

Alte activități realizate de către CICDE înafara planului

Campania de educație civică „Învață cu noi, alege singur!”

În perioada campaniei electorale pentru alegerile parlamentare anticipate Centrul de Instruire Continuă în Domeniul Electoral a desfășurat o campanie de educație electorală sub genericul „Învață cu noi, Alege – Singur!”.

În cadrul acestei campanii, CICDE a desfășurat o serie de activități de educației electorale, cu scopul de a îmbunătăți atitudinea cetățenilor moldoveni, din țară și de peste hotare, față de alegeri, a-i ajuta să cunoască mai bine procesul, a promova o prezență la vot mai înaltă în rândul alegătorilor.

Campania s-a desfășurat în perioada 10 mai – 11 iulie 2021 în mediul online și offline. În acest sens au fost elaborate și difuzate pe pagina oficială a CICDE, pe YouTube și pe rețelele de socializare mai multe produse.

În cadrul campaniei de educație civică și electorală au fost elaborate și difuzate pe pagina oficială a CICDE, pe YouTube și pe rețelele de socializare următoarele produse:

1. Meme-uri electorale

5 meme-uri electorale cu scopul de a reda, într-un format interactiv, informații utile alegătorilor despre:

- Accesibilitatea procesului electoral;
- Participarea diasporei la alegeri;
- Statutul observatorilor;
- Procedura de solicitare a votării la locul aflării;
- Oportunitățile de educare electorală în cadrul CICDE.

2. Podcast-uri

2 podcast-uri cu scopul de a informa alegătorii, în deosebi pe cei cu probleme de vedere, următoarele subiecte:

- ✓ Cum votează studenții la alegerile parlamentare? (Motivațional! Cu ce se ocupă Parlamentul? Cum mă afectează pe mine în calitate de tânăr activitatea Parlamentului? De ce trebuie să merg la vot? Cum votez?)
- ✓ Discursul de ură în campania electorală

3. Video-uri „Răspunde expertul”

Cu scopul de a informa pentru alegerile parlamentare diferite grupuri țintă de alegători: persoane cu diferite dizabilități, cetățenii din Stânga Nistrului, cetățenii din Diasporă, au fost actualizate cele 5 video-uri elaborate în anul 2020 în cadrul proiectului „Educarea actorilor electorali la alegerile prezidențiale din 01 noiembrie 2020”.

4. Curs e-learning „Alege Parlamentul în 60 de zile”

Pentru ca alegătorii din țară și cei de peste hotare să înțeleagă care sunt particularitățile sistemului proporțional, activitatea organelor electorale, ce trebuie să cunoască cel care alege și cel ales, precum și procedura de numărare a voturilor și transformarea acestora în mandate de deputat, a fost elaborat și plasat pe platforma de e-learning a CICDE cursul „Alege parlamentul în 60 de minute”. Cursul este destinat atât alegătorilor care vor împlini sau au

împlinit vârsta de 18 ani, cât și altor categorii de alegători care doresc să se informeze în privința particularităților alegerilor parlamentare.

5. Video „Participare activă la alegeri”

A fost elaborat un video interactiv prin programul Doodle pentru a motiva tinerii alegătorii să meargă la vot.

6. Quiz electoral

În 2015, CICDE a creat o pagină promoțională „Verifică-ți cunoștințele în domeniul electoral”, prin intermediul căreia orice persoană interesată are posibilitatea să parcurgă un test online cu tematică electorală. Scopul aplicației este unul cognitiv, dar și unul motivațional, cetățeanul poate vedea în ce măsură cunoaște anumite proceduri electorale, în același timp, este determinat să-și îmbunătățească nivelul de cunoștințe privind organizarea și desfășurarea alegerilor.

În acest context a fost elaborat și plasat Quiz-ul electoral, care conține întrebări ce țin de alegerile parlamentare din 11 iulie 2021, fiecare doritor a putut parcurge acest test pentru a-și verifica, dar și îmbunătăți cunoștințele.

7. Carduri educaționale

Au fost elaborate 6 carduri motivaționale.

Produsele elaborate de CICDE în cadrul acestei campanii au fost vizualizate de peste 134 000 persoane.

La fel în cadrul campaniei au fost desfășurate și un șir de activități offline:

1. Săptămâna electorală

În perioada 05 - 09 iulie 2021, Centrul de Instruire Continuă în Domeniul Electoral a desfășurat o campanie de educare a alegătorilor din municipiul Chișinău.

O echipă mobilă formată din specialiștii și voluntarii CICDE au susținut prezentări despre importanța alegerilor, au realizat exerciții interactive cu premii pentru alegători și au distribuit 2000 de pliante motivaționale, îndemnând alegătorii să meargă la vot. Activitățile s-au desfășurat în parcurile din toate sectoarele municipiului Chișinău.

2. Concurs de eseuri „De ce aș candida pentru Parlament”

Centrul de Instruire Continuă în Domeniul Electoral, cu suportul USAID Moldova și PNUD Moldova, a desfășurat un concurs de eseuri pentru copii și tineri, cu genericul „De ce aș candida pentru Parlament?”

Concursul de eseuri s-a desfășurat în perioada 1 – 20 iunie. În competiție s-au înscris copii și tineri/-tinere din două categorii de vârstă: 12-15 ani și 16-19 ani. În total 42 de copii au participat la concurs, dintre care 31 de fete și 11 băieți.

Pe data de 06 iulie a avut loc ceremonia online de premierea câștigătorilor la concurs. Toți participanții și participantele au primit cadouri și diplome, iar primii trei câștigători din fiecare categorie de vârstă au primit jocuri de societate.

Programul de practică electorală

Centrul de Instruire Continuă în Domeniul Electoral în parteneriat cu Centrul de Consultanță Civică a desfășurat cea de a IV-a ediție a programului de practică electorală la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021.

La program au participat 11 tineri și a avut drept scop monitorizarea procesului electoral în Republica Moldova cât și în afara ei.

Pe parcursul întregii etape, participanții au fost încurajați să realizeze materiale informative despre alegerile parlamentare anticipate, modul de organizare a acestora și observațiile pe care le-au făcut.

Campanii desfășurate în parteneriat cu alte instituții

CICDE în parteneriat cu Centrul Municipal de Tineret Chișinău au organizat, în perioada 11 iunie – 11 iulie, campania de informare „Votul tău – Viitorul nostru”. În cadrul campaniei au fost desfășurate următoarele activități:

- Sesiune de informare „Importanța participării tinerilor la VOT”;
- Plasare video pe Facebook „Prima experiență de participare la VOT”;
- Flash-mob „Votul Tău – Viitorul Nostru”;
- Simularea procesului electoral.

Activitățile au fost desfășurate de către 20 de tineri voluntari ai Centrului Municipal de Tineret.

O altă activitate de educație electorală și de simulare a zilei alegerilor a avut loc în data de 24 iunie 2021 în parteneriat cu centrul Raional de Tineret Hâncești la care au participat 30 de tineri și tinere.

De asemenea, în perioada 30 iunie – 9 iulie 2021, CICDE în comun cu Centrul Raional de Tineret Ungheni și Consiliul Raional de Tineret Ungheni a distribuit materiale educaționale elaborate de CICDE. De aceste materiale au beneficiat 500 de tineri și tinere din raionul Ungheni. Scopul activității a fost de a motiva tinerii/-ele ca să meargă la vot.

În perioada iunie - iulie 2021 CICDE în parteneriat cu Asociația „Motivație” și Alianța INFONET a desfășurat sesiuni de informare și educație electorală pentru persoanele cu dizabilități în vederea participării acestora în calitate de alegători la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021.

La fel CICDE a desfășurat în parteneriat cu instituții de învățământ un șir de activități de educație electorală după cum urmează:

1. Lecție publică – *Simularea procesului de vot*, Liceul Teoretic Ștefan Vodă, au participat 40 de eleve și elevi.
2. Vizită de studiu a copiilor de la tabăra- Bubuieci „Summer camp”, au participat 28 de copii.
3. Vizită de studiu a elevilor și elevelor de la Liceul Teoretic M. Eminescu din satul Sudarca, Dondușeni, au participat 13 copii și 5 profesori și profesoare.

Engleza – catalizator al democrației în școli

Un rol important în educație dețin activitățile extra-curriculare, inclusiv în promovarea valorilor și principiilor democratice.

Ideile de bază a unei educații democratice sunt pe cât de simple, pe atât de radicale: copiii trebuie să aibă aceleași drepturi și libertăți ca și adulții.

Activitățile de educația civică au scopul de încuraja democrația participativă - implicarea activă a cetățenilor în procesul decizional la nivelul comunității din care fac parte, dar și în calitate de alegător/alegătoare, candidată/candidat prin participarea în alegeri. Această colaborare este materializată în implementarea programelor și realizarea activităților atât pentru elevii și elevele de toate treptele de școlarizare cât și pentru cadrele didactice, în vederea oferirii suportului metodologic pentru predarea orelor de educație civică/educație pentru societate și organizarea activităților extra-curriculare.

Un nou proiect, aflat în derulare de CICDE, cu sprijinul financiar al Ambasada SUA în Republica Moldova, este **„Engleza- catalizator al democrației în școli”**.

Proiectul are drept finalitate promovarea valorilor democratice în școli, preluând bunele practici din modelul școlilor americane. Beneficiarii direcți ai acestui proiect sunt profesoarele și profesorii de educație civică și educație pentru societate, care în urma studierii limbii engleze, având accesul la resurse metodologice oferite în cadrul proiectului, au realizat un șir de activități în vederea educării elevilor și elevelor în spiritul.

Astfel, cei 30 de profesori și profesoare selectate, în urma unui concurs, din instituțiile preuniversitare de învățământ din Republica Moldova, au beneficiază de posibilitatea de a studia limba engleză în cadrul a 2 module (96 ore, format online). De asemenea, cadrele didactice au participat la întâlniri virtuale cu profesoare și profesori din SUA și au aflat din

prima sursă ce este o școală democratică și particularitățile sistemului educațional.

Cadrele didactice participante la proiect au creat *Laboratoare ale Democrației* în instituțiile de învățământ în care activează, cu participarea a 20 de copii. În cadrul Laboratoarelor fiecare profesor a organizat și desfășurat câte 8 activități, printre care se regăsesc: concursuri de desen, concursuri de eseuri, simulări de alegeri etc.

În total în cadrul proiectului au fost implicați 30 de profesori și profesoare de educație civică/educație pentru societate, 30 de profesoare/profesori de limba engleză și cca. 600 de elevi și eleve din clase gimnaziale și liceale.

REALIZĂRI

Principalele rezultate obținute în urma activităților de educație civică desfășurate pe parcursul anului 2021 sunt următoarele:

- Cultivarea metodelor non-formale de educație, inclusiv electorală;
- Majorarea numărului de persoane care cunosc mai bine diferite aspecte ale procesului electoral;
- Înțelegere mai bună a complexității procesului electoral și a locului acestuia în procesul democratic;
- Sensibilizarea publicului cu referire la continuitatea procesului electoral și a programelor de educație electorală;
- Formularea de răspunsuri la aspecte problematice ale procesului electoral;
- Rețea de tineri jucători CUC care au participa și doresc să participe în continuare la activități de educație civică organizate de CICDE;
- Capacitarea bibliotecilor publice pentru a deveni puncte de educare a alegătorilor.

VIZIBILITATE

Toate activitățile desfășurate pe parcursul anului 2021 au fost postate pe pagina oficială a Centrului³, pe rețelele de socializare, dar și pe canalul de YouTube⁴ după caz. Reprezentanțele și reprezentanții și CICDE au participat la emisiuni radio și TV, la live-uri unde au discutat despre activitățile desfășurate de Centru. La fel au fost elaborate mai multe produse promoționale în scopul de a face vizibile activitățile CICDE.

Etapa finală a jocului intelectual cu tematică electorală *Ce? Unde? Când?*⁵ a fost transmisă live pe [privesc.eu](https://www.privesc.eu) și a fost vizualizată de peste 52 000 de ori.

CONCLUZII

Anul 2021 a fost un an plin de provocări. Chiar dacă pandemia de Covid – 19 durează de la începutul anului 2020 și oamenii, inclusiv CICDE, s-au obișnuit cu mediul online totuși realizarea

³ <https://www.cicde.md/index.php?pag=news&id=1063&l=ro&start=10>

⁴ https://www.youtube.com/results?search_query=cicde

⁵ <https://www.privesc.eu/arhiva/96825/jocul-intelectual-cu-tematica-electoral-a-Ce--Unde--Cand->

activităților a rămas o mare provocare. Unele activități au fost regândite și desfășurate în mediul online, iar pentru altele a fost nevoie să identificăm locații în afara Chișinăului unde puteau fi desfășurate activitățile.

În 2021 s-au desfășurat alegeri neplanificate, astfel a apărut necesitatea de desfășurare a campaniei "Învăță cu noi – alege singur", campanie neplanificată. De asemenea, CICDE a desfășurat în parteneriat cu instituții de învățământ un șir de activități de educație electorală

Pe parcursul anului 2021 peste 36 500 de persoane de diferite vârste au beneficiat direct de activitățile de educație electorală și instruire în domeniul electoral. În *Diagrama 7* este redat numărul de participanți pe fiecare activitate în parte.

Planului activităților de educație civică și electorală al Centrului de Instruire Continuă în Domeniul Electoral, pentru anul 2021, aprobat la data de 15 februarie 2021 a fost realizat în proporție de 95%.

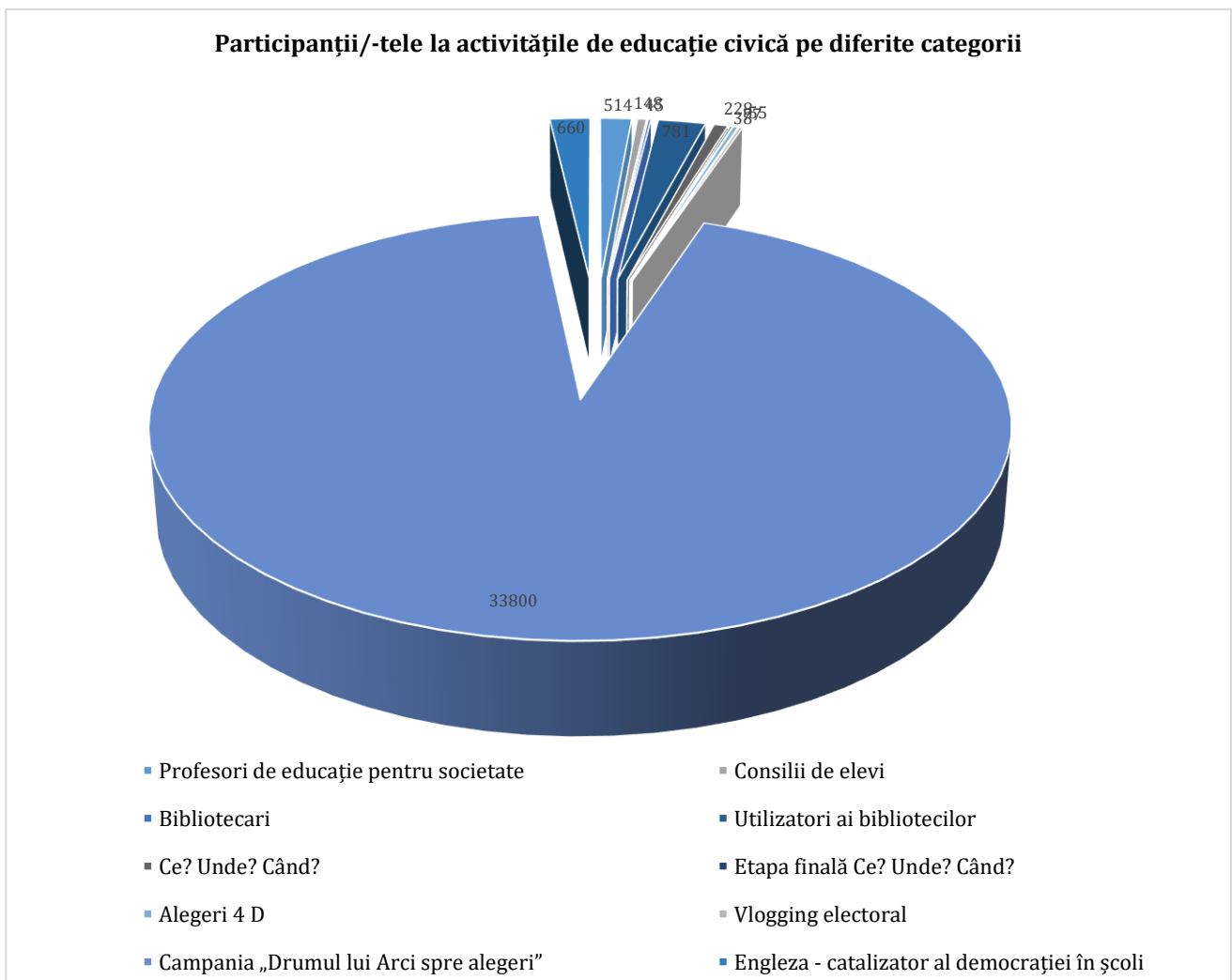

Diagrama nr. 7: Participanții/-tele la activitățile de educație civică pe diferite categorii